

Raadsinformatiebrief

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Resultaten Stadspeiling 2019 en
Veiligheidsmonitor 2019
RIB nummer 2020 39
collegevergadering d.d. 31 maart 2020
programma Leefbaar Venlo
portefeuillehouder Burgemeester

ons kenmerk 1595159
team RGBAMO
steller N Zwaan, N Jochijms
doorkiesnummer +31 77 3596731
e-mail n.zwaan@venlo.nl
datum 10 maart 2020
bijlage(n) Rapportage Stadspeiling 2019
datum verzonden

8 APR. 2020

Informatie voor de raad (voor kennisgeving)

Middels deze raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over de resultaten van de Stadspeiling 2019 en de Veiligheidsmonitor 2019.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

c.v.

Antoin Scholten

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

Stadspeiling

De gemeente Venlo onderzoekt sinds 1994 via de Stadspeiling hoe Venlonaren aankijken tegen actuele lokale vraagstukken op het terrein van leefbaarheid, zorg en welzijn, cultuur en sport, en gemeentelijke dienstverlening. De Stadspeiling wordt sinds 2013 één keer in de twee jaar gehouden. De resultaten van de Stadspeiling worden gebruikt voor het maken van nieuw beleid, het monitoren van de lopende raadsprogramma's en de ontwikkelingen in de wijken. De uitkomsten van de stadspeiling komen terug in de omgevingsanalyse, wijkanalyse en in de raadsprogramma's.

Veiligheidsmonitor

In 2019 is, in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), op landelijk niveau de Veiligheidsmonitor (VM 2019) uitgevoerd. De vorige landelijke meting vond plaats in 2017.

Daarnaast heeft de gemeente Venlo opdracht gegeven om de monitor ook op lokaal niveau uit te voeren. Hiermee worden tevens resultaten op wijkniveau inzichtelijk. De laatste lokale meting is in 2016 uitgevoerd. Daar waar mogelijk worden de resultaten van 2019 vergeleken met 2016, omdat hiermee een vergelijking wordt gemaakt met eenzelfde lokale meting.

De Venlose resultaten van de Veiligheidsmonitor 2019 zijn beschikbaar op de website van het CBS (statline). De rapportage van de gegevens van Venlo op wijkniveau is nog niet beschikbaar. Deze wordt, zodra deze beschikbaar¹ is, aan de gemeenteraad verzonden.

Waarom gezamenlijk?

Omdat de Stadspeiling en de Veiligheidsmonitor in dezelfde periode zijn uitgevoerd en beschikbaar komen hebben we ervoor gekozen om deze gezamenlijk aan te bieden. Hiermee kan tevens de verbinding worden gelegd tussen de resultaten van beide onderzoeken. Hierbij wordt de kanttekening gemaakt dat de maatwerkrapportage Veiligheidsmonitor 2019, waarin resultaten op wijkniveau zijn opgenomen, nog niet beschikbaar is. Hierdoor is een vergelijking op gemeente niveau mogelijk, maar nog niet op wijkniveau.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Rapportage Stadspeiling 2019	Maart 2020

¹ Wanneer deze maatwerkrapportage van Venlo beschikbaar komt is nog niet bekend. Waarschijnlijk wel voor de zomer 2020.

Onderbouwing

■ Algemene toelichting

1. **Wat is de kernopgave** (Wat wordt voorgelegd aan de raad?)

Het rapport 'Stadspeiling Venlo 2019' wordt ter kennisgeving voorgelegd aan de raad. Wij vinden het belangrijk om u als raad hierin mee te nemen. In deze raadsinformatiebrief geven we een weergave van de belangrijkste resultaten van de Stadspeiling en de Veiligheidsmonitor 2019.

2. **Waarom?** (Wat is het doel van de raadsinformatiebrief?)

De raad informeren over de ervaringen, meningen en gedrag van inwoners van de gemeente Venlo. De stadspeiling wordt op de eerste plaats gehanteerd om de bij de raadsprogramma's opgenomen indicatoren in de begroting te monitoren. Vervolgens worden de resultaten gebruikt als input voor de omgevingsanalyse. En de uitkomsten worden gebruikt in de wijkanalyse. Daarnaast kunnen de uitkomsten van de stadspeiling aanleiding zijn om op onderdelen ons beleid (en de uitvoering) bij te stellen. De Veiligheidsmonitor is specifiek bedoeld voor het monitoren van ons veiligheidsbeleid.

3. **De informatie**

Onderzoekopzet Stadspeiling 2019

Het onderzoek is uitgevoerd door een extern bureau, I&O Research. De vragenlijst van 2019 is ingevuld door 2.454 van de 8.500 geselecteerde inwoners. Dit is de netto-steekproef en komt neer op een respons van 29 procent. In vergelijking met 2017 is de respons met 1% afgenomen, maar nog steeds voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Sinds 2015 wordt gebruik gemaakt van verschillende onderzoekskanalen (digitaal en schriftelijk). Hiermee is geprobeerd om een zo breed mogelijke groep Venlonaren te bereiken. In de praktijk zijn sommige groepen echter ondervertegenwoordigd (bijvoorbeeld jongeren). Ook zijn bepaalde wijken ondervertegenwoordigd, waardoor deze naar verhouding te weinig meetellen in het gemiddelde resultaat van Venlo. Op de uitkomsten van het onderzoek is daarom een weging toegepast, waarbij er wordt gecorrigeerd voor verschillen in geslacht, leeftijd en wijk tussen de samenstelling van de netto-steekproef en de bevolking van Venlo. Het gewogen bestand is op deze kenmerken hierdoor gelijk aan de Venlose bevolking.

Belangrijkste resultaten Stadspeiling

Algemene bevindingen

Binnen dit onderzoek zijn er meerdere thema's belicht. Over de gehele linie valt op dat de tevredenheid van inwoners, na een daling tussen 2015 en 2017, in 2019 weer terug is op het niveau van 2015. Dit is bijvoorbeeld terug te zien in de beoordeling van verschillende activiteiten die worden uitgevoerd door de gemeente, maar ook in de waardering van de verschillende functies van de binnenstad (wonen, winkelen, uitgaan etc.).

Schoonhouden van openbare ruimte is een aandachtspunt

Het schoonhouden van de openbare ruimte is een aandachtspunt voor Venlo als gemeente, voor het stadscentrum, maar ook op buurtniveau. Ruim vier op de tien inwoners geven aan

dat zij Venlo geen schone gemeente vinden. Daarnaast wordt het schoonhouden van de openbare ruimte in de binnenstad verhoudingsgewijs ook laag beoordeeld met een 5,7.

Waardering van uitgaans- en cultuurgebied gestegen

Inwoners van Venlo zijn sinds 2010 meer te spreken over de verschillende functies van het stadscentrum. Dit blijkt ook uit de meting van 2019. Wel vlak de stijging in de laatste jaren wat af. De binnenstad van Venlo krijgt gemiddeld een rapportcijfer van 6,7 voor alle centrumfuncties.

Stedelijke voorzieningen worden goed beoordeeld

Acht op de tien inwoners vinden dat de binnenstad van Venlo de stedelijke voorzieningen biedt die van een echte stad verwacht mogen worden. Een groot gedeelte van de inwoners (43%) wordt nog regelmatig op positieve wijze verrast door de binnenstad van Venlo. Niettemin is 35 procent van de inwoners het hier niet mee eens. In de binnenstad worden de Maasoevers (6,9), de parken (6,7) en de pleinen (6,7) het best beoordeeld.

Bereikbaarheid centrum wordt goed beoordeeld

Inwoners beoordelen ook in 2019 de bereikbaarheid van het centrum als goed. Met name te voet, per fiets of per trein vinden inwoners het centrum goed bereikbaar (respectievelijk 93%, 92% en 87%). De bereikbaarheid per auto wordt minder goed beoordeeld (41% vindt dit niet goed).

Venlo meest gewaardeerd als woonstad, het minst als winkelstad

Overall scoort de gemeente Venlo met een 6,8 vergelijkbaar met 2017 en 2015. Van de afzonderlijke functies scoort Venlo als woonstad het hoogst (7,1) en als winkelstad het laagst (6,5). Ten opzichte van 2017 is de grootste stijging in beoordeling te zien voor de functie recreatiestad. In 2017 was dit een 6,2 en in 2019 een 6,5.

Sociale cohesie neemt af

De sociale cohesie is ten opzichte van 2015 en 2017 gedaald van een 5,4 naar een 4,8 op schaal van 0 tot 10. Deze schaal richt zich op de mate waarin mensen samen dingen ondernemen, solidariteit tussen bewoners en het gevoel van betrokkenheid met de mensen in de buurt. De mate waarin inwoners een praatje maken met hun buurtgenoten is ongeveer gelijk gebleven (in 2019 is dit 48%), ook geven in 2019 ongeveer net zoveel inwoners aan dat er activiteiten worden georganiseerd als in 2017 en 2015 (in 2019 48%).

Zorgdragen voor de toekomstige generaties als belangrijkste motief voor duurzaamheid

Bijna alle inwoners uit Venlo doen wel iets op het gebied van duurzaamheid, met name door afval te scheiden (98%) of het energieverbruik te beperken (90%). Het zorgdragen voor de toekomstige generaties is de belangrijkste motivatie voor inwoners om bezig te zijn met duurzaamheid, gevolgd door geld besparen en zorg voor behoud van de planeet. Voor degenen die weinig, niet of niet méér aan duurzaamheid doen, is de prijs van duurzame producten de meest genoemde belemmering. Ook gewoontegedrag speelt hierbij een rol.

Stijging op de participatieladder zichtbaar

De Venlose bevolking is gemiddeld iets gestegen op de participatieladder. Zowel het aandeel inwoners met betaald werk als onbetaald werk is toegenomen. Het aandeel inwoners dat enkel sociale contacten buiten de deur heeft (maar geen werk of georganiseerde activiteiten) is gedaald. Er zijn wel relatief minder mensen in de hoogste

trede (betaald werk én wekelijks vrijwilligerswerk) dan in 2017 (een daling van 15% naar 10%).

Vrijwilligerswerk per vereniging vrijwel gelijk ten opzichte van 2017

Over het algemeen is het aantal inwoners dat vrijwilligerswerk verricht voor verenigingen redelijk stabiel. Enkel het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk verricht voor een sportvereniging is iets gestegen ten opzichte van 2017, maar is ongeveer gelijk aan 2015. De meeste vrijwilligers (49%) verrichten gemiddeld minder dan een uur vrijwilligerswerk per week, maar er is ook een grote groep (43%) dat hier tussen de één en tien uur per week aan besteedt.

Aantal mantelzorgers en belasting mantelzorgers gelijk gebleven

Het aandeel mantelzorgers onder de Venlose bevolking (48%) is in 2019 ongeveer gelijk aan eerdere jaren. De meeste mantelzorgers verlenen hulp aan familie (42%). De ervaren belasting is over de jaren stabiel. Van de mantelzorgers vindt 62 procent de zorg voor een hulpbehoevende naaste niet of weinig belastend. Voor bijna een kwart (23%) van de mantelzorgers is dit enigszins tot redelijk belastend en voor 15 procent is het behoorlijk tot zeer belastend.

Zelfredzaamheid en eenzaamheid ook gelijk gebleven

Net als in 2015 is het overgrote deel van de Venlonaren zelfredzaam, al dan niet met hulp (89%). Dit is ongeveer gelijk aan voorgaande jaren. Hulpbehoevenden ontvangen het vaakst ondersteuning bij huishouden en financiën. Verder heeft de meerderheid van de inwoners dagelijks of minimaal één keer per week zinvolle contacten (86%) en heeft 79 procent voldoende contacten.

Film populairste cultuuractiviteit

Net als in 2017 is het bekijken van een film in de bioscoop of in een filmhuis de meest populaire cultuuractiviteit in de gemeente Venlo. Het filmbezoek is sinds 2015 licht gestegen. Ook hebben relatief veel inwoners (55%) een popconcert of festival bezocht. Culturele activiteiten worden door Venlonaren vaker binnen de gemeente ondernomen dan buiten gemeente Venlo. Alleen bij museumbezoek is dit niet het geval: 34 procent van de inwoners heeft in de afgelopen twaalf maanden een museum bezocht binnen de gemeente Venlo en 44 procent buiten de gemeente.

De meeste Venlonaren bezoeken Duitsland meerdere malen per maand

Twee derde van de Venlonaren bezoekt Duitsland minimaal enkele keren per maand om boodschappen te doen. Daarnaast wordt Duitsland door een groot deel van de inwoners enkele keren per jaar of vaker bezocht voor horecabezoek (70%) of om er te fietsen of wandelen (59%).

Even veel rokers, iets meer overgewicht en minder inwoners bewegen voldoende

Het percentage Venlonaren dat rookt is in 2019 gelijk aan 2017 (14%). Verder zijn er iets meer inwoners met matig overgewicht (een stijging van 37% naar 40%). Voor het totale aandeel inwoners met overgewicht betekent dit dat momenteel 53 procent matig of ernstig overgewicht heeft, tegen 50 procent in 2017. In 2019 zijn er minder inwoners die voldoen aan de combinorm (een norm voor voldoende lichaamsbeweging). In 2017 voldeed 65 procent aan deze norm, in 2019 is dit gedaald tot 59 procent.

Vertrouwen in gemeentebestuur gestegen

Het vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd, is na een daling in 2017 weer gestegen in 2019. Er zijn meer mensen die (heel) veel vertrouwen in het gemeentebestuur stellen (25%) dan mensen die er weinig tot geen vertrouwen in hebben (23%). Op wijkniveau is het vertrouwen van de inwoners het grootst in Blerick-Noord en TradePort.

Meer tolerantie voor homoseksualiteit

De algemene trend is dat de tolerantie voor niet-heteroseksuele uitingsvormen is toegenomen, wat aansluit op de landelijke ontwikkeling. Zo vinden minder mensen het aanstootgevend als twee mannen in het openbaar zoenen (34% nu tegen 29% in 2015). Dertien procent van de inwoners vindt seks tussen twee homoseksuele mannen walgelijk, dit is vergelijkbaar met 2015. Een op de zeven inwoners heeft Roze zaterdag bezocht.

Onderzoeksopzet Veiligheidsmonitor 2019

Bij de Veiligheidsmonitor (VM) worden, zowel op landelijk, (politie)regionaal als lokaal niveau, gegevens verzameld over ondervonden criminaliteit en de sociale veiligheid van de inwoners van Nederland, specifiek Venlo. Dit op basis van een gestandaardiseerde vragenlijst en een gecoördineerde methodologische aanpak, waardoor uitkomsten op verschillende niveaus beter vergelijkbaar zijn.

CBS en onderzoeksbureau I&O Research verzorgden gezamenlijk de landelijke uitvoering. I&O Research deed daarnaast ook de lokale uitvoering.

De uitvoering van VM 2019 vond plaats van begin augustus tot en met eind november, waarbij gegevens van ruim 135 000 personen in Nederland werden verzameld.

In Venlo reageerden 374 respondenten op de landelijke uitvraag.

Aanvullend hebben nog eens 3435 extra respondenten gereageerd op het lokale onderzoek.

De resultaten 2019 worden zoveel als mogelijk met 2016 vergeleken, omdat toen de laatste specifieke lokale meting is uitgevoerd.

Resultaten Veiligheidsmonitor (VM)

Tevredenheid over fysieke voorzieningen licht gestegen

De schaalscore (0-10) voor fysieke voorzieningen (wegen, paden, pleintjes, verlichting, etc.) is ten opzichte van 2016 en 2017 licht toegenomen.

Deze positieve ontwikkeling is terug te zien in alle onderliggende indicatoren vormen van overlast. In vergelijking met Nederland en Limburg blijft de score in Venlo, net als voorgaande metingen, lager.

Sociale cohesie nagenoeg gelijk gebleven

De schaalscore (0-10) is ten opzichte van 2016 met 0,1 gestegen naar 6,2.

Met name de tevredenheid op het gebied van *'voel mij thuis bij de mensen in deze buurt'* en *'tevreden met de samenstelling van de bevolking'* is afgenomen.

In vergelijking met Nederland en Limburg scoort Venlo nagenoeg hetzelfde, met uitzondering van de indicatoren *'mensen kennen elkaar nauwelijks'* en *'tevreden met de samenstelling van de bevolking'*. In vergelijking is een groter percentage respondenten in Venlo het eens met deze stellingen.

Oordeel functioneren gemeente positiever

Het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over het functioneren van de gemeente, is sinds 2016 gestegen van 27,1% naar 28,9%. Het aandeel dat (zeer) ontevreden is, is ten opzichte van 2016 vergelijkbaar (van 18,1 naar 18,3).

In onderstaande tabel is een aantal indicatoren opgenomen over de wijze waarop de gemeente aandacht heeft voor de leefbaarheid en de bewoners in de wijken en buurten. De cijfers van Venlo worden vergeleken met Nederland (NL) en Limburg (Lb).

Hierin is te zien dat, hoewel Venlo nog niet op het gemiddelde niveau van Nederland en Limburg scoort, de afgelopen periode er een positieve ontwikkeling is ingezet.

		2016			2017			2019		
		NL	Lburg	Venlo	NL	Lburg	Venlo	NL	Lburg	Venlo
Heeft aandacht verbeteren leefbaarheid	% helemaal mee eens	48,0	42,5	34,3	47,7	41,6	28,4	50,3	45,1	39,5
Informeert buurt mbt aanpak leefbaarheid	% helemaal mee eens	40,9	37,0	28,1	40,4	37,1	25,6	42,1	37,4	34,5
Betrekt buurt bij aanpak leefbaarheid	% helemaal mee eens	34,7	32,0	25,9	34,6	33,0	25,8	36,3	33,8	32,5

Onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt afgenomen

Het aandeel inwoners dat zich in het *algemeen* wel eens onveilig voelt is in de afgelopen drie jaar afgenomen van 39,9% naar 37,7%. Ook het aandeel dat zich in de *eigen woonbuurt* wel eens onveilig voelt, is de afgelopen drie jaar afgenomen van 23,2% naar 20%.

Het aandeel inwoners dat zich in de avond wel eens onveilig voelt is licht toegenomen. Het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt in tussen 2016 en 2019 gestegen van een 6,9 naar een 7,1.

Contact met politie minder vaak naar tevredenheid

De tevredenheid over het contact met de politie is de afgelopen 2 jaar afgenomen, van 80,3% in 2016 naar 62,5% in 2019.

De reden hiervoor is met name dat de politie '*het probleem niet heeft opgelost*', gevolgd door '*een onverschillige houding van de politie*'.

Met name de zichtbaarheid en aanwezigheid van de politie in de buurt worden gemist.

Wat valt er op? Stadspeiling v.s. Veiligheidsmonitor

Positieve ontwikkelingen op fysieke leefomgeving

Zowel in de Stadspeiling als in de Veiligheidsmonitor zien we positieve ontwikkelingen op het gebied van de fysieke leefomgeving (wegen, paden, pleintjes, parken, speelvoorzieningen, verlichting, etc.). In de Stadspeiling worden wat meer aspecten gevraagd van dit thema dan in de Veiligheidsmonitor.

Afwijkende ontwikkeling op gebied van sociale cohesie

Sociale cohesie blijft in de veiligheidsmonitor redelijk stabiel en in de Stadspeiling neemt de sociale cohesie steeds verder af. De vraagstelling in de veiligheidsmonitor is iets minder

diepgaand dan in de Stadspeiling. Wanneer de maatwerkrapportage van de veiligheidsmonitor beschikbaar komt, kunnen we wellicht beter verklaren waar dit verschil in ontwikkeling door komt.

Positiever over functioneren van de gemeente

In beide onderzoeken wordt geconstateerd dat het functioneren van de gemeente positiever wordt beoordeelt. Zo vinden meer respondenten dat de gemeente inwoners voldoende betreft bij plannen, beter luistert naar de mening van inwoners en dat zij voldoende ruimte krijgen voor nieuwe ideeën (Stadspeiling). De Veiligheidsmonitor laat een vergelijkbaar beeld zien, maar dan specifiek voor de wijze waarop de gemeente haar inwoners betreft bij leefbaarheidsvraagstukken.

4. Historische paragraaf (Wat is de geschiedenis van dit dossier?)

De gemeente Venlo onderzoekt sinds 1994 via de Stadspeiling hoe Venlonaren aankijken tegen actuele lokale vraagstukken op het terrein van leefbaarheid, zorg en welzijn, cultuur en sport, en gemeentelijke dienstverlening. De Stadspeiling wordt gebruikt voor het maken van nieuw beleid en het monitoren van de lopende raadsprogramma's en de ontwikkelingen in de wijken. Door gebruik te maken van verschillende onderzoekskanalen (digitaal en schriftelijk) is geprobeerd om een zo breed mogelijke groep Venlonaren te bereiken. De vragenlijst van 2019 is ingevuld door bijna 2500 Venlonaren van 18 jaar en ouder.

5. Relatie met programma

Zoals te zien in hoofdstuk 10 levert de Stadspeiling resultaten voor de indicatoren van alle programma's, behalve programma Welvarend Venlo. De resultaten van de veiligheidsmonitor hebben een relatie met het programma Leefbaar.

6. Vervolgprocedure voor de raad

De gemeente zal u door middel van raadsinformatiebrieven op de hoogte houden van de ontwikkelingen en onderzoeksresultaten van de stadspeilingen van de gemeente Venlo. Daarnaast is het mogelijk om een presentatie aan u te verzorgen van de resultaten van de Stadspeiling 2019. Verder zal de maatwerkrapportage van de Veiligheidsmonitor op wijkniveau worden doorgeleid naar de raad wanneer deze beschikbaar komt.